

PlanMER bepalen voorkeurslocatie(s) drinkwaterwinning Twente-Achterhoek

NOTA VAN ANTWOORD

Behorend bij

Toetsingsadvies over de ontwerp PlanMER

van de Commissie voor de milieueffectrapportage van 3 april 2017

Gedeputeerde Staten van Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Zwolle, augustus 2017

Inleiding

De planMER bepalen voorkeurslocatie(s) drinkwaterwinning Twente-Achterhoek geeft inzicht in de omgevingseffecten, de maatschappelijke kosten en baten en ruimtelijke kwaliteit bij de 10 potentiële winlocaties in het zoekgebied Twente-Achterhoek. Deze brede aanpak sluit aan op het integrale karakter van de Overijsselse en Gelderse Omgevingsvisies. De planMER heeft de wettelijke status van plan m.e.r. Wij hebben de Commissie m.e.r. gevraagd zich uit te spreken over de juistheid en volledigheid van het milieueffectrapport (planMER).

Onderdeel van de (uitgebreide) m.e.r. procedure is de bepaling van de reikwijdte en detailniveau. Dit hebben wij vastgelegd in een zogenaamd Startdocument voor de planMER. Op het Startdocument van 24 januari 2014 is een aantal reacties gekomen, die in de planMER een plek hebben gekregen. Ook heeft uw Commissie m.e.r. een advies gegeven op het Startdocument (28 maart 2014), dat we bij de planMER betrokken hebben.

Vervolgens hebben wij de planMER uitgevoerd samen met provincie Gelderland, waterbedrijf Vitens en de waterschappen in het Zoekgebied. Ook zijn we in gesprek gegaan met diverse stakeholders via informatiebijeenkomsten. Bij de bestuurlijke afweging van de voorkeurslocaties zijn alle belangenpartijen bestuurlijk geconsulteerd. De ontwerp planMER en het ontwerpbesluit over de voorkeurslocaties heeft ter inzage gelegen van 27 januari tot 6 maart 2017.

De Commissie m.e.r. heeft op 3 april 2017 een toetsingsadvies gegeven over de ontwerp planMER. Bij dit advies zijn de zienswijzen die wij hebben ontvangen op de ontwerp planMER betrokken. In deze Nota van Antwoord op het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. is aangegeven hoe wij het toetsingsadvies hebben verwerkt in het definitieve planMER bepalen voorkeurslocatie(s) drinkwaterwinning Twente-Achterhoek.

Opmerking Commissie m.e.r.	Overgenomen	Niet overgenomen
<p>Algemeen</p> <p>De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat de effecten van daling van de grond-waterstand op Natura 2000-gebieden en PAS herstelmaatregelen nader wordt bekeken. De Commissie adviseert dit tenminste in beeld te brengen voor de nieuw geplande onttrekkingen in het voorkeursalternatief – dus Vriezenveen-Daarle. Daarbij gaat het om Natura 2000-effecten buiten het invloedsgebied van 5 cm verlaging in combinatie met de opgebouwde kennis in de detailhydrologie in dit deel van het beïnvloedingsgebied. Houd hierbij ook rekening met de effecten van oxidatie op veengrond (zie ook 2.2. van dit advies). Geef ook aan in hoeverre maatregelen mogelijk zijn om eventuele negatieve effecten te verminderen.</p>	<p>Er is een gedetailleerde systeemanalyse uitgevoerd om te onderbouwen of de winning in Vriezenveen-Daarle effecten kan hebben op N2000-gebieden Engbertdijksvenen en Wierdenseveld en de PAS-maatregelen die daar zijn afgesproken. Daaruit blijkt dat eventuele hydrologische effecten uiterst klein zijn, maar dat deze niet op voorhand volledig zijn uit te sluiten zonder eventuele aanvullende mitigerende maatregelen. Een beoordeling van ecologische effecten en effecten van mogelijke aanvullende mitigerende maatregelen is met de nu beschikbare informatie niet mogelijk.</p> <p>Ten behoeve van de vergunningaanvraag zal er in de project-m.e.r. een (aanvullende) passende beoordeling uitgevoerd moeten worden.</p> <p>De uitkomsten van het aanvullende onderzoek zijn opgenomen in een addendum bij het planMER.</p>	<p>We volgen het advies van de commissie MER niet op aangaande een effectberekening bij verlagingen kleiner dan 5 cm. Bij de plan-MER zijn we uitgegaan van een gangbaar criterium (5 cm verlagingcontour) bij vergunningsprocedures in het kader van de wet Natuurbescherming. Dit is ook als uitgangspunt opgenomen in het Startdocument.</p>
<p>De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat voor de bepaling van de bodemdaling in veengebieden (binnen het invloedsgebied Vriezenveen-Daarle) het effect van veenoxidatie kwantitatief wordt meegenomen. De Commissie adviseert de bandbreedte van mogelijk effecten van veenoxidatie tenminste in beeld te brengen voor de gekozen onttrekkingen in het voorkeursalternatief. Geef ook aan wat de mogelijkheden voor mitigatie zijn.</p>	<p>Wij hebben nader onderzoek gedaan naar veenoxidatie, bodemdaling en invloed van de winning in Vriezenveen-Daarle. Het onderzoek laat zien dat het in het algemeen gaat om vrij droge verwerkte veengronden, die van droog naar droger gaan. De oxidatie van het veen lijkt in grote delen van het gebied nu al maximaal tot bijna maximaal. Er zou dus extra oxidatie kunnen optreden, maar dramatisch zal dat niet zijn. Het Veenschap wordt nu en in de toekomst vooral van bovenaf bedreigd door bomen die het veen sterk uitdrogen waardoor het veen verder “opbrandt”. Bijdrage van de winning aan dit proces is minimaal, maar kan het proces dus wel wat versnellen. In overleg met waterschap en Vitens is gebleken dat er zeer beperkt aanvullende mitigatiemogelijkheden zijn. Wel wordt aanbevolen om in de project-m.e.r. de situatie gedetailleerder te onderzoeken en mitigatiemaatregelen nader uit te werken i.s.m. de streek.</p> <p>De uitkomsten zijn opgenomen in een addendum bij de planMER.</p>	

Opmerking Commissie m.e.r.	Overgenomen	Niet overgenomen
<p>Voorkeursalternatief omvat een winningsreductie tot 2 Mm3/jr in Mander, met 1 Mm3/jr extra capaciteit voor calamiteiten. Voorgesteld wordt de effecten van de reductie te monitoren en daarmee het inzicht in de ecohydrologische relaties te vergroten. De winning kan aldus worden herbezien, wanneer er toch een duidelijke invloed op het Natura 2000-gebied blijkt. De Commissie onderschrijft deze 'lerende' aanpak maar plaatst daarbij twee kanttekeningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor de monitoring is een expliciet uitgewerkte aanpak nodig. Niet alleen moet deze ingaan op zowel hydrologische als ecologische aspecten, het moet ook duidelijk worden hoe de informatie gedeeld, geanalyseerd en geëvalueerd wordt. • De huidige winning van 3 Mm3/jr heeft volgens het MER negatieve effecten op aquatische natuur in beken. Daarnaast zijn significante hydrologische effecten op het grondwater binnen het Natura2000-gebied door de complexe opbouw van de ondergrond niet op voorhand volledig uit te sluiten. Daarom is meer duidelijkheid gewenst over wat '1 miljoen m3 voor calamiteiten' inhoudt en over het tijdstip waarop de huidige winning wordt teruggebracht naar het niveau van 2 Mm3/jr. 	<p>Onderdeel van het besluit over de Zoektocht drinkwatercapaciteit Twente is het opstellen van een monitoringsplan voor de winning Mander om de effecten van de reductie te meten.</p> <p>Vitens zal het initiatief nemen voor het opstellen van een monitoringsplan voor Mander. Hierbij betreft zij ook het waterschap en de provincie. Daarbij zullen de belangen van stakeholders in het gebied betrokken worden. Wij zullen de aandachtspunten voor de monitoring doorgeven aan Vitens.</p> <p>Wat betreft reductie van de winning, kan dit pas wanneer er alternatieve capaciteit wordt gerealiseerd bij de winning in Vriezenveen/Daarle. De verwachting is dat hiervoor 8-10 jaar nodig is.</p>	